N°. 103 1838

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

NIEUWS- BLAD,

Dingsdag 1 Mei.

Frankrijk.

Parijs, den 28sten April.

De zittingen der kamer van afgevaardigden hebben in de beide laatste dagen niet veel van belang opgeleverd. Door den heer Gouneron werd eergisteren een rapport over het geheel der budgetten uitgebragt; de heer Lamartine leidde gisteren op het bureau zijn verslag [illegible] over de begrooting van de buitenlandsche zaken. In de zitting van heden werd het ontwerp aangenomen over koopvernietigende gebreken van het vee. In den aanvang der zitting was er eene lange woordenwisseling gerezen over de uitnoodiging aan de kamer gedaan om den Koning op zijn naamdag te begroeten, zijnde de brief die uitnoodiging houdende door een van 's Konings aide-de-campen, en door geen der ministers geteekend, waarmede de kamer achtte in hare regten te zijn te kort gedaan.

Bij de pairs werd heden de wet op de vrederegters en nog een paar credietwetten ingediend; ook de aan deze kamer gerigte brief betrekkelijk de ontvangst der deputatie van de pairs op de Tuilerien, den 1sten mei, was door een der aide-de-campen van den Koning geteekend.

— Het blijkt nog niet dat er op den 1sten mei eene wapenschouwing zal worden gehouden.

— De *Moniteur* houdt thans een berigt dat de Koning, bij een besluit van den 25sten, den maarschalk *Soult* tot deszelfs buitengewoon gezant te Londen benoemd heeft. Uit de dagteekening blijkt, dat die benoeming nog niet was gedaan, toen reeds alle bladen dezelve aangekondigd hadden. Men wil dat de Koning [illegible] voorstel aan den maarschalk reeds vroeger had gedaan, [illegible] deze de zending [illegible] had, [illegible] representatie kosten [illegible] aanleiding gegeven, tot de maarschalk zich eindelijk met 400,000 fr. had tevreden gesteld. De maarschalk zal, naar men zegt, tegen het laatst der volgende maand de reis naar Londen aannemen.

— De nieuwe fransche gezant in Spanje, marquis *de Fezensac* is heden met zijn gevolg naar Madrid op reis gegaan.

— Gisteren was er wederom een gerucht loopende, dat de heer *Molé* bepaald zijne demissie aangeboden had en dat de overige ministers zijn voorbeeld zouden volgen, daar men ook op de Tuilerien niet ongenegen scheen om aan andere lieden de leiding van de zaken toe te vertrouwen. Heden echter hoort men daarvan niets naders.

— De onderscheidene bladen houden zich tegenwoordig veel bezig met het rapport van den heer *Arago* over de spoorwegen. De ministeriele bladen beschuldigen den rapporteur, dat hij bij de voorstelling der kwestie zich door inblazingen van den partijgeest heeft laten leiden. Zij beweren onder anderen, dat de particuliere kompagnieschappen tot zulke groote ondernemingen buiten staat zijn, [illegible] bewijze waarvan de weg van Parijs naar de belgische grenzen bijgebragt wordt, voor welken eene inschrijving bij anticipatie in de voornaamste steden waarover de weg gaan zou geopend was, doch waarvoor geen genoegzaam getal inschrijvingen zijn gedaan. De daadzaak kan door de tegenpartij niet worden ontkend, maar men voert daartegen aan, dat de schuld hier niet aan de kompagnieschappen in 't algemeen moet geweten worden, daar de inschrijvingen voor de wegen van Tours, Havre en Orleans dadelijk vol waren; maar aan de lieden die zich aan het hoofd van eerstgenoemde onderneming hebben geplaatst, die gelden hadden ontvangen zonder middelerwijl intrest daarvoor uit te keeren, terwijl het huis *Laffitte* voor het gestortte geld der laatstgenoemde ondernemingen tot op de uitgifte der aandeelen, 3 pCt. intrest gaf.

De minister van finantien thans nagenoeg hersteld zijnde, zoo is, naar [illegible], de hervatting der discussien over de rente-vermindering op [illegible] Woensdag bepaald.

Onze bladen [illegible] thans de komst aan van het fregat *de Nereide* te Brest, aan boord hebbende de heeren *Las Cases* en *Baudin* en twee Haïtische kommissarissen, benevens de gelden voor de aflossing van den eersten jaarlijkschen termijn. Daar de *Nereide* op reize eenige manschappen verloren heeft, zullen onze gezanten tot de helft van Mei quarantaine moeten houden.

— Men zegt nu dat de heer *Thiers*, na de sluiting der zitting, eene buitenlandsche reize zal ondernemen; dat hij er derhalve niet aan denkt om vooreerst weder in het bestuur te treden.

— Uit Zürich schrijft men, dat terwijl de Europesche vooral de fransche diplomatie zich moeite geeft om den jongen prins *Louis Bonaparte* uit Zwitserland te verwijderen, de groote raad van het kanton Thurgau hem met eenparigheid tot zijn medelid heeft verkozen.

— De heer *Michel*, van Bourges, zal den *National* in het proces hetwelk dit blad laatstelijk is aangedaan, verdedigen.

— Volgens een onlangs genomen besluit, moeten van den 10den Mei af al de gouden en zilveren werken der juweliers en zilversmeden met een nieuw merk gestempeld worden. Deze arbeid, die in den tijd van drie maanden moet verrigt worden, zal veel moeijelijks in hebben; men rekent dat meer dan voor 50,000,000 waarde aan dergelijke voorwerpen op nieuw zullen moeten gestempeld worden.

— Van de Spaansche grenzen schrijft men uit Bayonne, dat de infant don *Francisco da Paula* tegen den 30sten April aldaar gewacht werd. Het *Mémorial Bordelais* vermeldt, dat die prins de stad Pau tot zijn verblijf had gekozen, maar dat het bestuur te Madrid [illegible] gemaakt had, dat dezelve zich zoo digt aan de spaansche grenzen ophield, [illegible] bemoeijingen mogt [illegible]. De infant don *Francisco da Paula* is een broeder van wijlen *Ferdinand VII* en is gehuwd met eene Napelsche prinses, de infante *Louisa Charlotta*, zuster van de koningin *Christina*, van den koning van Napels en van de hertogin *van Berry*; dezelve is 35 jaren oud. De infant heeft vijf kinderen, waarvan de oudste zoon 17 en eene dochter 18 jaren oud is. Ten gevolge van de uitsluiting van don *Carlos*, is de infant don *Francisco*, na den dood der beide dochters van *Christina*, de naaste erfgenaam tot den troon.

— De berigten van de spaansche grenzen omtrent den opstand der provinciale partij in Navarre tegen don *Carlos* luiden tegenstrijdig. Een onzer bladen geeft een berigt uit Saint-Jean-de-Luz van den 24sten dezer, volgens hetwelk er een gevecht tusschen de karlistische troepen van *Iturbe* en de onafhankelijkheids-gezinden van *Muragorri* had plaats gehad; de laatsten hadden acht man verloren; *Muragorri* echter bleef met kracht handelen en wierf steeds vrijwilligers aan. Een schrijven uit Bayonne van den 24sten luidt daarentegen geheel anders. Daarin leest men:

» De opstand van *Muragorri* (in het spaansch *roodhoofd*) is niet lang van duur geweest. Deze industrieel, ondernemer van wegen, directeur van bergwerkplaatsen in Guypuzcoa, heeft aan zijne arbeiders geld uitgedeeld en hun in eene pachthoeve nabij het dorp Lieza, plotselijk toegeroepen: *Leve de vrede, de vereeniging der partijen, de vrijheden van het gewest!* De werklieden hebben zijne leuze aangenomen. De karlistische kommandant *Noboa*, van deze houding kennis bekomen hebbende, is in allerijl tegen de insurgenten opgetrokken, aan wie hij elf man en een aantal jagtgeweren ontnomen heeft. *Muragorri*, is het gelukt zich met eenige manschappen in Frankrijk te redden. Deze opstand heeft voor het overige onder de bevolking geen weêrklank gevonden. Geen enkel [illegible] soldaat heeft er aandeel aan genomen."

— In brieven uit Madrid wordt gemeld, dat het bestuur maatregelen genomen had om voor te komen, dat de rust bij het vertrek van den infant don *Francisco* gestoord werd. De burgerlijke gouverneur van Madrid, die geweigerd had den prins het bevel tot verbanning te doen beteekenen, had zijn ontslag bekomen.

De werklieden aan de versterkingen rondom Madrid waren, wegens gebrek aan geld, ontslagen geworden.

De generaal *Latre*, ofschoon gekwetst en aan de koorts lijdende, was van Valladolid naar Madrid vertrokken.

Volgens de laatste berigten, had *Negri* den weg naar Leon ingeslagen. *Iriarte* rigtte zich op Rio Seco.

— De beurs was heden kalm. Ofschoon de koers zich staande hield, ging er toch weinig om, blijvende de speculanten in verwachting naar de rigting die de discussie in de kamer omtrent de renteverminderiug zal nemen. In de Haïtische leening werd gisteren, op het berigt van de aankomst te Brest der Haïtische commissarissen, eene rijzing bespeurd; heden had dezelve echter geen voortgang. De notering was heden (28 April): 5 pCt. 107,65; Nap. r. 100,20; Sp. Ardoin 22¼; Portugal 22; Rom. L. 103⅜; Haïti 480.

Nederlanden.

BREDA, den 30sten April.

Uit Amsterdam schrijft men van den 27sten: » Heden middag is er andermaal dinér van 60 of 70 converts. — Door Z. K. H. den prins *van Oranje* is heden morgen een uitstapje naar Soestdijk gedaan."

Van den 28sten. » Z. M. is heden namiddag ten 1 ure uitgereden tot het bezoeken van de stads armenschool op den hoek van het Molenpad en de Prinsengracht, om van daar zich te begeven naar het Entrepôt-dok.

» Ook verneemt men dat Z. M. de fabrijk van stoomwerktuigen van den heer *van Vlissingen* zal gaan bezigtigen.

» Z. K. H. de Prins *van Oranje* heeft heden morgen ten 8 ure het magazijn van antiquiteiten van de weduwe *Boas Berg* met een bezoek vereerd."

Gisteren morgen hebben de Koning en de Prinsen, na de godsdienstoefening te hebben bijgewoond, met hoogstderzelver gevolg de hoofdstad verlaten, en zijn in den namiddag te 's Gravenhage teruggekeerd.

— Men meldt uit Groningen dat H. K. K. H. Mevrouw de prinses *van Oranje* met een werk van Hare eigene hand de openbare verloting van vrouwelijke kunsthandwerken en andere voorwerpen zal verrijken, welke door eenige aanzienlijke dames aldaar ten behoeve der armen zal worden gehouden.

— Z. K. H. de Erfprins *van Oranje* is laatstleden Vrijdag, onder den naam van graaf *van Buren*, door Nijmegen gereisd, zich naar Duitschland begevende.

— Naar men in de *Staats-Courant* leest zal de graaf *van Hardenberg* niet in hoedanigheid van chargé d'affaires, maar als minister-resident het hanoversche hof te 's Hage vertegenwoordigen.

— In de *Staats-Courant* van heden leest men het volgend koninklijk besluit van den 21sten dezer:

WIJ WILLEM, enz.

» Gelet op het bij Ons rescript van den 28sten Februarij 1831, n°. 79, goedgekeurd voorstel van de departementen van marine, en van binnenlandsche zaken, om de, door de natie te geven vrijwillige bijdragen ter eere en nagedachtenis van den onvergetelijken luitenant ter zee *van Speijk*, te doen strekken tot daarstelling van een nationaal gedenkstuk, en daartoe eenen vuurtoren bij voorkeur te Egmond op te rigten en met den naam van *Jan van Speijks-toren* te bestempelen;

Gezien het rapport enz. (Volgen de aanhalingen van onderscheidene rapporten en adviesen der departementen van marine en van binnenlandsche zaken).

» En in aanmerking nemende dat de, voor het bedoeld oogmerk, door het kollegie *Zeemanshoop*, de commissien te 's Gravenhage, en te Leeuwarden, bijeengezamelde gelden, met daarop reeds verkregen renten, thans worden berekend te bedragen eene som van plus minus *f* 48,000;

» Dat dit bedrag niet toereikende is, om de kosten goed te maken van eenen geheel nieuwen vuurtoren, met de daarbij behoorenden lichttoestel;

» Dat het intusschen beter is geoordeeld, om op eene aan het oorspronkelijk ontwerp nabij komende wijze aan het oogmerk der gevers te voldoen, dan het tijdstip af te wachten, waarop, door voortdurende belegging der gelden, het fonds tot die hoogte zou zijn gestegen, dat er het bouwen van een geheel nieuwen toren uit zou kunnen worden bekostigd;

» Dat het oogmerk der gevers kan geacht worden op eene zeer voldoende wijze te zullen worden bereikt, wanneer één der te Egmond bestaande lichttorens, door het aanbrengen van verfraaijingen en opschriften, uit de bijeen gebragte gelden te bekostigen, een aanzien erlange, strookende met de bestemming, om tevens tot gedenkteeken voor *van Speijk* te dienen, en den naam van *Jan van Speijks-toren* te voeren;

» Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen, gelijk geschiedt bij deze:

» *a.* dat aan den noordelijksten vuurtoren te Egmond aan Zee, door het aanbrengen van verfraaijingen en opschriften, volgens hetgeen daaromtrent door de departementen van marine en van binnenlandsche zaken is voorgedragen, en door Ons bij dezen wordt goedgekeurd, een aanzien zal worden gegeven, strookende met de bedoeling om dien toren te doen dienen tot gedenkteeken voor *van Speijk*, en denzelven den naam van *Jan van Speijks-toren* te doen voeren;

» *b.* dat de gezamenlijke kosten daarop vallende zullen worden gevonden uit de gelden hiervoren vermeld;

» *c.* dat de voorschrevene gelden door het departement van marine zullen worden overgenomen; wordende hetzelve tevens gemagtigd, om na die overneming het kollegie *Zeemanshoop* en de commissien te 's Gravenhage en te Leeuwarden te dechargeren en dank te zeggen voor de in dezen genomene moeite en bewezen diensten;

» *d.* dat zoodra de werkzaamheden aan den toren zullen zijn voltooid, daarvan aan Ons worde kennis gegeven, [illegible] het tijdstip en de wijze kunnen bepalen, waarop de toren als *Jan van Speijks-toren* zal worden ingewijd;

» *e.* dat, na afloop van alles, wat tot deze zaak betrekking heeft, het departement van Marine aan Ons verantwoording zal doen van het gemaakt gebruik der door hetzelve, volgens de bovenstaande bepaling in ontvang te nemen gelden.

» Onze Directeur-Generaal voor de Marine is belast met de uitvoering van het tegenwoordig besluit, hetwelk zal worden medegedeeld aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken tot informatie en narigt" enz.

— Een dagblad uit dit gewest deelt een koninklijk besluit van den 17den Februarij ll., n°. 75, mede, waarbij Z. M., tot tijd en wijle dat, bij de regeling der kerkelijke aangelegenheden van het Roomsch-Katholijke kerkgenootschap, nadere bepalingen zullen zijn gemaakt omtrent de ondersteuning, door Hoogstdenzelven ten behoeve van het godsdienstig onderwijs bij dat kerkgenootschap in de Noordelijke provincien des Rijks te verleenen, achttien beurzen sticht, ten gezamenlijken bedrage van *f* 3,600 in het jaar. Deze som zal gevonden worden uit de fondsen, welke jaarlijks op de begrooting van het departement voor de Roomsch-Katholijke eeredienst, voor de behoeften van dien eeredienst, zullen worden beschikbaar gesteld. Deze beurzen zullen worden verdeeld in vier dubbele beurzen, ieder groot *f* 400; zes heele beurzen, ieder groot *f* 200 en acht halve beurzen, ieder groot *f* 100. De vier dubbele beurzen zullen voor de eene helft aan de Hollandsche zending, en voor de andere helft aan de overige Noord-Nederlandsche kerkdistricten (dat van het Vikariaat Generaal-Apostolijk van 's Hertogenbosch daaronder begrepen) in den regel verbonden zijn. De dubbele beurzen zijn uitsluitend bestemd tot bevordering der hooge studien in de Roomsch-Katholijke godgeleerdheid en de daarmede verbondene hoogere wetenschappen. De heele beurzen strekken tot aanmoediging van zoodanige kweekelingen, die de godgeleerdheid, ten minste gedurende een jaar, op een der Roomsch-Katholijke seminarien hier te lande met vrucht beoefenen. De halve beurzen dienen tot ondersteuning van zoodanige kweekelingen, die in de Roomsch-Katholijke seminarien hier te lande tot den geestelijken stand opgeleid worden en eenen veelbelovenden aanleg met een lofwaardig gedrag paren, doch niet bemiddeld genoeg zijn, om de kosten hunner studien geheel goed te maken. De begeving der beurzen zal door Z. M. den koning geschieden, op de daartoe door de betrokkene kerkvoogden aan het departement voor de zaken van de Roomsch-Katholijke eeredienst in te zenden voordragten, welke door het hoofd van dat departement, vergezeld van zijne consideratien en advijs, ter bekwamer tijde, aan Z. M. zullen worden aangeboden.

— Bij besluit van Zijne Majesteit is benoemd en aangesteld tot burgemeester der gemeente Bokhoven, in dit gewest, de heer *Francois van Eyck*.

— De gedeputeerde staten van de provincie [illegible] nederlandsche bouwkundigen [illegible] te dingen naar een prijs [illegible] *Provinciaal Geregtshof te Zwolle*. De kosten van het gebouw zullen de som van 60,000 niet aanmerkelijk mogen te boven gaan. Aan den vervaardiger van het best [illegible] gekeurde plan zal eene premie worden toegewezen van *drie honderd gulden*. De stukken, die naar den [illegible] moeten vóór den 1sten Julij vrachtvrij worden [illegible] griffier der staten van Overijssel. De vervaardiger van het bekroonde plan zal verpligt zijn, een in alle deelen [illegible] bestek en eene specifieke berekening van kosten [illegible] binnen den tijd van twee maanden, na de aanvraag van gedeputeerde staten, [illegible]

voor hij, bij goedkeuring boven de premie, zal genieten *twee honderd gulden*.

— Uit Biervliet wordt van den 26sten April geschreven: „Op den 19den dezer, omstreeks 11 ure in den voormiddag, ontstond er een hevige n. n. westenwind, waardoor een der visschers-vaartuigjes, zijnde een hoogaars met een sprietuig, van de zoogenaamde Bouchautsche haven, in de nabijheid van den Magdalena-polder alhier, aan het visschen zijnde, omsloeg, en de schipper met name *P. D'Hooge*, en zijn knecht *A. Austerling*, in een oogenblik des tijds onder de golven werden bedolven. De opzigter van den provincialen waterstaat, de heer *M. Caland*, met de peilders *K. Buijse*, *D. la Grouw*, *N. Beetsgezel*, *J. Jongman*, *S. Theunisse* en *A. Huisraard*, in de nabijheid bezig zijnde met het doen der voorjaars-peilingen, en die reeds zoo menigwerf van zijnen menschlievenden ijver blijken heeft gegeven, achtte zijn eigen leven niet te dierbaar om het leven van beide deze menschen, door het water bedreigd, te redden; trotseerde weer en wind, en zag weldra, met behulp van gemelde zes personen, zijne kloekmoedige pogingen met hunne redding bekroond."

— Het volgende wordt uit Zwolle geschreven: „Alhier had het navolgende voorval plaats. *Gerrit Sluiter*, Mr. timmerman en metselaar, op Donderdag, den 19den April, des avonds omstreeks half zes ure, bezig zijnde pannen te dekken op het huis van zijnen broeder *Jan Sluiter*, aan de Nieuwe Haven bij de stads-school, had het ongeluk, door het uitglijden van zijne voeten, van boven van de vorst der gemelde woning neder te storten. Hij buitelde verscheidene malen over het hoofd langs het sparwerk, waaraan hij zich poogde te grijpen, en viel ter hoogte van meer dan 14 Nederl. ellen in eene met koehaar en water half gevulde kuip, op het hoofd neder. De door schrik bevangen personen, die op eenigen afstand dezen val gezien hadden, kwamen spoedig toeloopen, om den ongelukkige hulp te verleenen; dan eer nog iemand bij hem was, had *Sluiter* zich reeds overeind begeven, en was, tot verbazing van alle aanwezigen, geheel onbezeerd de kuip reeds weder uitgeklommen, en stond daar, zonder door dien val het minste nadeel bekomen te hebben, terwijl hij, in gevoel van dankbaarheid uitriep: *De Heer heeft mij verwonderlijk gered!* — Een geneesheer, daar juist tegenwoordig, verklaarde, dat *Sluiter* zoo weinig ontsteld was, dat hij voor denzelven zelfs eene aderlating onnoodig keurde. Den volgenden morgen zag men *Sluiter* weder als te voren zijne gewone bezigheden op bovengemeld dak verrigten. — Als eene bijzonderheid dient hier nog bij aangemerkt te worden, dat de genoemde kuip nog kort te voren met planken gedekt was, die echter toen juist weggenomen waren."

— [illegible] van Nederlandsche [illegible] 1836 en 1837, blijkt dat in het afgeloopen jaar de scheepvaart levendiger is geweest dan in 1836; daar het getal der in 1837 gepasseerde schepen dat van 1835 met 190 te boven gaat. Het getal der in 1837 door de Sond gepasseerde nederlandsche schepen bedroeg 423, en de door die vaartuigen aan den Sondschen tol betaalde regten plus minus *f* 51,000. De van de Oostzee komende beladene nederlandsche schepen maakten te zamen eene scheepsruimte uit van 24,824 lasten, zijnde 5345 meer dan in 1836; terwijl de verdiende vrachten *f* 1,019,045 bedroegen, zijnde *f* 341,516 meer dan in 1836. Ofschoon deze vermeerdering in verhouding grooter was, dan die der algemeene scheepvaart door de Sond, zoo had dezelve toch niet aan de verwachting beantwoord, omdat aan de vraag naar Nederlandsche schepen gedurende het geheele jaar niet voldaan was geworden, waarvan de reden daarin moest worden gezocht, dat vele schepen, vooral in de eerste helft van het jaar, toen de Nederlandsche vlag in Pruissen nog niet zoo gunstig behandeld werd, van het zoeken van vrachten naar de Oostzee zijn afgeschrikt geworden en derhalve andere engagementen, zoo als in de steen- en houtvaart van Noorwegen naar Nederland hebben verkregen. De buitengewone vraag naar Nederlandsche schepen moest daaraan worden toegeschreven, dat de handelaar het vervoer van granen met dezelve naar Nederland voordeelig heeft gevonden, als ook dat het getal schepen zeer gering was, in verhouding tot de goederen, die vervoerd moesten worden; terwijl de geschiktheid dezer bodems door derzelver bouw voor de vaart op Fransche havens hiertoe veel heeft bijgedragen.

[illegible]

De zitting der Belgische vertegenwoordigers heeft [illegible] weder een dier tooneelen opgeleverd, waarvan men in de jongst verloopene jaren verscheidene malen het voorbeeld gezien heeft. [illegible] den aanvang der zitting heerschte onder de leden eene groote [illegible]. Terstond na de opening vroeg een der Luxemburgsche [illegible] heer *Metz* het woord, om mededeeling te doen van een bij hem ontvangen brief, waarin hem uit de gemeente Strasser, op een uur afstands van de vesting Luxemburg gelegen en tot het afgestane gedeelte behoorende, waarin gemeld werd dat men aldaar, ter gelegenheid van de installatie eens nieuwen burgemeesters, een vrijheidsboom geplant hebbende, op welks top de belgische driekleurige vlag wapperde, den anderen morgen een bataillon pruissische troepen uit de vesting Luxemburg is getrokken, den boom heeft omgehouwen en de vlag medegevoerd. Na voorlezing van den inhoud van dezen brief, en nadat de heer *Metz*, verontwaardigd gevoel over den vermeenden aangedanen hoon lucht gegeven en uitgeweid had over de noodlottige afscheuring van sommige gedeelten van Luxemburg en Limburg van Belgie wanneer de 24 artikelen ten uitvoer gelegd zouden worden, deed hij een voorstel tot de stemming van het volgend adres aan vorst *Leopold*

„Sire!

„In 1831 werd Belgie door ongelukkige omstandigheden bedreigd met de smartelijke opoffering onzer Luxemburgsche en Limburgsche broeders; kan die opoffering nog heden voldongen worden, nadat zeven jaren gemeenschappelijk bestaan hen aan Belgie verbonden hebben? De kamer, Sire, durft hopen, dat bij de onderhandelingen die voor het traktaat met Holland worden geopend, de onschendbaarheid van het belgisch grondgebied zal gehandhaafd worden."

Dit voorstel was mede onderteekend door de heeren *d'Hoffschmidt*, *Jadot*, *R. de Puidt*, *de Renesse*, *Scheyven*, *Polenus*, *de Longrée*, *Simons*; terwijl verlangd werd dat oogenblikkelijk over de aanneming zou beslist worden. De minister van buitenlandsche zaken het woord opvattende, zeide, dat hij een oogenblik te voren een berigt van den militairen kommandant in het Luxemburgsche, generaal *Tabor*, had ontvangen, waarin hem de hoofdzaak van het in den boven aangehaalden brief vervatte bevestigd werd; de generaal zoude echter een nader rapport van het gebeurde zenden en was voornemens, na van het voorgevallene naauwkeurig te zijn onderrigt, eene reclamatie te doen aan den militairen bevelhebber in de vesting Luxemburg. De minister vermeende, dat hij, alvorens zich nader uit te laten, eerst het gezegde tweede rapport moest ontvangen hebben. Gedrongen echter door de hevige taal van de heeren *Metz*, *d'Hoffschmidt*, *Gendebien* enz., zeide de minister nader, dat hij geloofde dat de kamer hare waardigheid te kort zou doen met een adres te stemmen ten gevolge eener zaak waarvan zij nog geene volledige kennis droeg. Men verlangt, zeide de minister verder, een verslag over de geopende onderhandelingen opzigtelijk de 24 artikelen. Ik antwoord, dat er nog geen onderhandelingen geopend zijn. Uit de Hollandsche bladen hebt gij gezien, dat het Nederlandsche gouvernement eene verklaring heeft gedaan opzigtelijk de aanneming van het traktaat en dat het britsch gouvernement hetzelve de ontvangst dier verklaring berigt heeft. Ziedaar waarop alles neêrkomt wat er tot heden is geschied. Er kan derhalve geen verslag worden gedaan. Overigens geloof ik, zoo als door mij laatstelijk bij eene andere gelegenheid werd gezegd, dat men de diplomatieke gesteldheid niet kan verbeteren met interpellatien aan het gouvernement over nog niet bestaande daadzaken te doen. De diplomatie moet door het gouvernement worden gevolgd, men moet hetzelve alle ruimte laten, ten einde het voor slands hoogst belang kan werkzaam zijn. Verder herhaalde de minister, op de herhaalde vraag van de genoemde leden, dat er nog geen onderhandelingen geopend waren, en dat er dus geen rapport omtrent de diplomatieke kwestie kon worden gedaan. Hij ontkende, in antwoord op de hem gedane vraag, dat het gebeurde te Strasser als een eerste stap tot de uitvoering der 24 artikelen kon aangemerkt worden; en herhaalde ten slotte, dat er in de gegeven omstandigheden geene reden bestond om eene motie als de onderhavige bij acclamatie en onmiddellijk te stemmen. In de kamer liep daarna nog kortstondig de discussie over de al of niet onmiddellijke in overweging neming en werd ten slotte tot het adjournement besloten. Eene commissie, bestaande uit de heeren *Fallon*, *Dubus*, *de Langhe*, *Dumortier*, *de Brieme*, *de Renesse* en *Dechamps*, werd belast, op heden, maandag, een rapport aan de kamer uit te brengen.

— Ter Antwerpsche beurs waren ll. Zaturdag (28 April) genoteerd: Belg. 102¾; O. Met. 106⅝; Sp. Ardoin 18⅝; Difered. 5⅝; Nap. r. 98¾; Rom. L. 101; Certif. te Antw 100; Bras. 77¼. Wissels op Amst. en Rott. ½ pCt. pap. op kort. v.

In de heden ontvangen duitsche dagbladen leest men een brief uit Rome van den 17den, waarin gezegd wordt dat den vorigen avond eindelijk de lang te voren aangekondigde koerier uit Berlijn was aldaar aangekomen, die de toestemming van den Koning van Pruissen tot het doen eener buitenlandsche reis aan den legatieraad *von Bunsen* moest overbrengen. Deze reis naar Engeland werd gezegd door dringende familie-aangelegenheden noodzakelijk

te zijn gemaakt. Men noemt zijn vertrek uit Rome een zwaar verlies voor geleerden en kunstenaars. De legatie-raad *von Buch* zou voorloopig de legatie waarnemen. » Het besluit der pruissische regering, hetwelk de koerier moet hebben medegebragt," leest men verder in den brief, » is niet ter algemeene kennis gekomen; welligt zijn wij op het punt van gewigtige gebeurtenissen in de aangelegenheden der bisschoppen te zien voorvallen." — De viering van het paaschfeest te Rome had met de gewone pracht en plegtigheden plaats gehad. Als de indrukwekkendste onder die plegtigheden wordt weder aangehaald het uitspreken van den zegen over de geloovigen, hetwelk door den H. Vader onder het gedonder van het geschut en het gelui van alle kerkklokken, van de groote *loggia* der St. Pieterskerk verrigt wordt. Op het oogenblik dat de Paus het gebed uitsprak, rekent men dat er een dertig duizend menschen op het groote kerkplein neêrgeknield lagen, en heerschte er eene diepe eerbiedige stilte. Des avonds was het koepeldak der kerk geïllumineerd en werd het gewone vuurwerk (*la girandola*) op den Engelsburg afgestoken. — Men leest in het dagblad van Smyrna van den 1sten dezer maand dat aldaar sedert eene geheele week van alle kanten, uit Alexandrië, Bairut, Kandia en Kairo, berigten der consuls ontvangen werden, die eenstemmig meldden, dat de opstand in Syria zich al verder en verder verspreidde. De vorst der Drusen, *Emir-Beschir*, had naar Damaskus in het leger van *Soliman*-pacha moeten vlugten, omdat de Drusen ontdekt hadden, dat hij met *Ibrahim*-pacha in onderhandeling wilde treden; en sedert dien tijd had de opstand ook de vlakte van Syrie bereikt. *Ibrahim*-pacha was den 14den maart, na een nieuw nadeelig gevecht met de Drusen, van Homs naar Aleppo getrokken, en had de verdediging van Damaskus aan *Soliman*-pacha opgedragen. Het zou op het ontvangen van dit berigt geweest zijn, dat de onderkoning aan *Mustapha*-pacha, bevelhebber van Kandia, den last had gezonden, om met de geheele bezetting van dat eiland naar Syrie over te steken. Volgens berigt met een te Smyrna pas aangekomen schip ontvangen, was *Mustapha*-pacha den 26sten Maart met 7,000 man naar Bairut onder zeil gegaan. *Ibrahim*-pacha, die nog altijd ongesteld is, houdt zich te Aleppo bezig met de organisatie van het reserve-leger. Men durfde geenszins ten volle op het slagen van *Mustapha*-pacha te rekenen.

De londensche tijdingen, tot den 28sten gaande, hebben geen belangrijk staatkundig nieuws aangebragt. Sir *Alexander Malet*, secretaris der engelsche ambassade bij ons hof, was met depêches van sir *Edward Disbrowe* te Londen aangekomen. — Lord *Durham* was met zijn gezin en gevolg naar Quebec onder zeil gegaan, aan boord van het linieschip de *Hastings*. — Den 27sten waren te Londen genoteerd: 3 pCt. gec. 92⅝; Ned. Werk. Schuld 2½ pCt. 54; dito 5 pCt. 99¾; Spanje Ards. 20⅝,⅞; Uitg. 8⅝, Pass. 4⅝; Port. 22.

PROVINCIAAL HOF VAN JUSTITIE TE AMSTERDAM.

Eene volle week bragt onze geliefde Vorst door in de hoofdstad des Rijks, in dat zoo welvarende rijke en magtige Amsterdam, welks hulpbronnen van handel en welvaart, ondanks den veranderden loop der tijden, nog altijd groot, nog altijd in ruime mate voorhanden zijn. De verheugde bevolking heeft aan Nederlands koning het blijde welkom grondhartiglijk toegeroepen; en de beden voor hem uitgestort, die het eerst Amsterdam herzag sedert het ondergaan van een groot verlies, vonden instemming in dezelve in onze harten en wij wenschten vrede, en wij baden zegen voor Hem, die aan het hoofd der Natie staat. De koning kwam in een moeijelijk tijdsgewricht te Amsterdam. Van overlang is het bekend, dat die stad hoop koesterde, dat het de zetel van een Provinciaal hof mogt worden bij eene nieuwe zamenstelling der regterlijke magt; zelfs willen sommigen dat het nieuw gebouwde paleis van justitie daaraan niet vreemd was. Maar de wet van 18. April 1827, (Staatsbl. n°. 20) had die hoop doen verdwijnen; de artikelen 81 en volgende dier wet spraken uitdrukkelijk van *eene kriminele regtbank te Amsterdam*; en bepaalden alzoo dat die regtbank aldaar den zetel van het provinciaal hof zoude vervangen. Het scheen dus uitgemaakt dat de hoofdstad beroofd zoude zijn van eene eer en een voordeel, waarop al de overige hoofdplaatsen der provincien mogten bogen. Doch op dat tijdstip was de zetel van den Hoogen Raad nog niet bepaald; eerst bij kon. besluit van 21. Junij 1830 werd 's Gravenhage daartoe aangewezen. Dat in datzelfde besluit de residentie ook aangewezen werd als zetel voor het Provinciaal Geregtshof, was niet dan een uitvloeisel der wet van 18. April 1827. Doch nadat, ten gevolge der staatsomkeering, de koning goed vond de wetgeving te laten herzien, vielen de woorden *de kriminele regtbank te Amsterdam* uit de nieuwe wet; althans art. 83 E der wet van 28. April 1835 spreekt van *de kriminele regtbank in Holland* (art. 78 der officiele uitgave der wet op de regterlijke organisatie van 1838) en laat de plaatsing van den zetel dier regtbank geheel vrij. In dezen stand van zaken heeft men in Amsterdam de hoop zien herleven om den zetel des hofs binnen hare muren gevestigd te zien; en er zal wel niets gespaard zijn of worden om Zijne Majesteit tot vervulling van dien wensch te bewegen. Soms echter gaat men te ver; het slot van den welkomstgroet van Z. M., geplaatst in het *Handelsblad* van den 24. April jl. stuitte ons; wij hielden het voor eenen zedelijken dwang den koning opgelegd; een onhandig en ontijdig drijven op de vervulling eener bede; althans wij stemmen niet in met deze woorden: » zij wenscht, Sire! dat gij niet zult » gedoogen, dat terwijl elke hoofdplaats der verschillende provincien » een hof binnen hare muren zal zien zetelen, de hoofdstad des rijks » slechts eene exceptionele regtbank zal verkrijgen; zij vertrouwt, » Sire! dat uwe regtvaardigheid haar voor eene zoodanige teleurstelling, voor eenen zoodanigen hoon zal behoeden!" Deze slotsom van een hartelijk welkom hinderde ons, ofschoon wij in den grond der zake het met de Amsterdammers eens zijn. Ook wij wachten, dat Amsterdam de zetel des provincialen hofs moge worden. Vrij werkend heeft het hof den Hoogeren Regter toch altijd boven zich, die volgens staatsregterlijke begrippen behoort gevestigd te zijn in de residentie des konings. Wat de plaatsing der kriminele regtbank aangaat, deze zoude, bij eene billijke verhouding, aan Rotterdam toekomen, de tweede stad des Rijks, de mededingster van Amsterdam, in handel en bevolking, in uitgestrektheid, in gewigt de eerste na Amsterdam. Dan zouden de drie voornaamste plaatsen in Holland billijke redenen van verheuging hebben over eene billijke verdeeling van gunst; dan zoude er geene opéénstapeling van allerlei kollegien in de residentie plaats hebben, die toch reeds zóó boven andere steden bevoordeeld is. Met dat besluit des konings zullen alle noodige besluiten ter invoering der wetgeving genomen zijn. 's Konings besluit van 10. April jl. houdt toch in stand de koninklijke besluiten van 8. Junij 1829 (Staatsbl. n°. 42, 43 en 44) zoodat al ware het dat de Hooge Raad in [illegible] beratien zijnen tijd verspilde, en niet gereed ware op [illegible] dezes jaars, de bij die koninklijke besluiten geregelde voorziening omtrent het provisioneel voortduren der tarieven, alle vertraging van het tijdstip der invoering dier organisatie heeft uit den weg geruimd. Nogtans levert art. 2 van het kon. besluit van 8. Junij 1829 (n°. 46) een bezwaar op; namelijk voor het geval, dat voorshands de procureurs nu te 's Hage voor het hof practiserende niet mogten geneigd zijn om, middelerwijl aan art. 4 eodem mogt zijn voldaan, te gaan postuleren voor de hoven in de provincien; waardoor het zou kunnen gebeuren, dat voor sommige provinciale hoven op 1. Oct. geene practizijns tegenwoordig waren. Zouden voorloopig de procureurs der regtbanken in de hoofdplaatsen die bediening kunnen of mogen uitoefenen? Wij geven dit in bedenking; en herhalen, *dat met het ten uitvoerleggen van het kon. besluit van 10. April jl.* de koning op 1. October dezes jaars, het Nederlandsche staatsgebouw voltrokken, en de teekenen van slavernij, waaronder wij ruim zeven en twintig jaren gebukt waren, zal hebben weggenomen. Hem zij de eere!

Te BREDA, bij BROESE EN COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.